

การพัฒนาลักษณะอุปกรณ์ในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนรายคันมือของศึกษาปีที่ ๓
ที่เรียนโดยการสอดแทรกวรรณกรรมพื้นบ้านเล่านานาในบทเรียน

นางสาว พรทินทร์ คำดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นล้วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาครุศาสตร์รวมทั้งทัศนคติ

ภาควิชาชีวะของศึกษา

นักศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๕

ISBN 974-581-955-7

ลิขสิทธิ์ของนักศึกษาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018720 I 156455±5

THE DEVELOPMENT OF THAI LANGUAGE LEARNING ACHIEVEMENT
OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS LEARNING THROUGH
INSINUATING LANNA FOLK LITERATURE IN LESSONS

Miss Porntip Komdi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-955-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาลักษณะอัตลักษณ์ในการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนระดับ
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการสอนแทรกภาระกรรมหนึ่งบ้านล้านนา
 ในบทเรียน
 โดย นางสาว พฤกษพัชร์ คำดี
 ภาควิชา มัธยมศึกษา^๑
 อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เฟื่องขอบ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นล่วงหนึ่งของ
 การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภิຍ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สายใจ อินกรัมหารย์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เฟื่องขอบ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวนัน พุทธารัตน์)

กรรมการ

(อาจารย์ พฤกษพัชร์ ศิริสมบูรณ์เวช)

พิมพ์ด้วยน้ำเงินที่ดีเยี่ยมที่สุดในเรื่องนี้เป็นภาษาไทยที่ดีที่สุด

หัวข้อ คำว่า : การพัฒนาสัมฤทธิผลในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ที่เรียนโดยการสอนแพรกวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียน (THE DEVELOPMENT OF THAI
LANGUAGE LEARNING ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS
LEARNING THROUGH INSINUATING LANNA FOLK LITERATURE IN LESSONS)
อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สุจิต เพียรชล, 331 หน้า. ISBN 974-581-955-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสัมฤทธิผลในการเรียนภาษาไทยและศึกษาเจตคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เรียนโดยการสอนแพรกวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียน

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 84 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง จำนวน 41 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 43 คน จากการทดสอบความมีนัยสำคัญของมัชณิคอลิตของคะแนนวิชาภาษาไทย (ท 204) ด้วยค่าที่ (t -test) พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาความรู้วิชาภาษาไทยไม่แตกต่างกัน กลุ่มทดลองเรียนโดยการสอนแพรกวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียน ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนโดยไม่สอนแพรกวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียน ใช้เวลาเรียนกลุ่มละ 15 นาที ผู้วิจัยทดสอบสัมฤทธิผลในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ทั้งก่อนและหลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และทดสอบเจตคติต่อวิธีสอนโดยการสอนแพรกวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียนของกลุ่มทดลอง ทั้งก่อนและหลังการทดลองโดยใช้แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วย หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้โดยใช้ค่าที่ (t -test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สัมฤทธิผลในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มที่เรียนโดยการสอนแพรกวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยไม่มีการสอนแพรกวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เจตคติต่อวิธีสอนโดยการสอนแพรกวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มที่เรียนโดยการสอนแพรกวัฒนธรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา มัธยมศึกษา^๑
สาขาวิชา การสอนภาษาไทย
ปีการศึกษา ๒๕๓๕

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C341060 : MAJOR TEACHING THAI
KEY WORD: DEVELOPMENT/THAI LANGUAGE/LEARNING ACHIEVEMENT

PORNTIP KOMDI : THE DEVELOPMENT OF THAI LANGUAGE LEARNING ACHIEVEMENT OF MATHAYOM SUKSA THREE STUDENTS LEARNING THROUGH INSINUATING LANNA FOLK LITERATURE IN LESSONS. THESIS ADVISOR : PROF. SUCHARIT PIENCHOB, Ed.D., 331 PP. ISBN 974-581-955-7

The purpose of this study was to develop Thai language learning achievement and study the attitude of mathayom suksa three students learning through insinuating Lanna folk literature in lessons.

The subjects of this study were 84 mathayom suksa three students at Maetang School, Chiengmai province. They were divided into two groups. The experimental group consisted of 41 students. The control group consisted of 43 students. The proficiency of Thai language (Th 204) mean scores of both groups were at the same level as analyzed by t-test. The experimental group learned through insinuating Lanna folk literature in lessons while the control group not learning through insinuating Lanna folk literature in lessons. The researcher taught both groups for 15 periods. A Thai language learning achievement test, constructed by the researcher, was administered to both groups before and after the experiment. The attitude test concerning the attitude towards the teaching method insinuating Lanna folk literature in lessons, constructed by the researcher was administered to the experimental group. The obtained data were analyzed by t-test.

The findings were as follows:

1. The Thai language learning achievement of mathayom suksa three students learning through insinuating Lanna folk literature in lessons were significantly higher than those of the students not learning through insinuating Lanna folk literature in lessons at the .05 level of significance.
2. The attitude towards the teaching method insinuating Lanna folk literature in lessons of mathayom suksa three students learning through insinuating Lanna folk literature in lessons after the experiment was higher than the one before the experiment at the .05 level of significance.

ภาควิชา..... มัธยมศึกษา
สาขาวิชา..... การสอนภาษาไทย
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ศาสตราจารย์ ดร. สุริท พิยรชอน อ้าวารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์มันรรย์ ที่ได้ให้คำแนะนำและชี้แนวทางที่ถูกต้องในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา อุทัยรัตน์ ที่ได้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และอาจารย์ พรกิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช ที่ได้ให้คำแนะนำ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้กำลังใจในขณะที่ทำวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิกثيرท่าน และขอขอบคุณคณาจารย์ นักเรียนโรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัย ตลอดจนบล๊อกวิทยาลัย ที่ได้มอบทุนอุดหนุนการวิจัยให้ล้วนหนึ่ง

ขอบคุณ เพ็ญภาพ-พิศเพลิน คำดี น้องสาวทึ้งสอง และคุณสุนพัท มณีวรรณ อ้าวารย์ สุธรรม กันทาแก้ว รวมทั้งอาจารย์ อรทัย ไชยชนะ ที่มีส่วนช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ อันเป็นที่รักและเคารพสูงสุดในชีวิต ที่ได้มอบความเมตตา ห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

พรกิพย์ คำดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
สารนี้ถูการ่าง.....	๔

บทที่

๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
สมมติฐานในการวิจัย.....	๕
ขอบเขตของการวิจัย.....	๖
ข้ออกลังเบื้องต้น.....	๗
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๘
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๙
ความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา.....	๑๐
ความหมายและลักษณะวรรณกรรมพื้นบ้าน.....	๑๐
ความหมายของคำว่า "ล้านนา" และวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา.....	๑๒
ประเภทของวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา.....	๑๓
บทบาทของวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนา.....	๑๕

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
การศึกษาด้านคว้า.....	68
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
แผนการสอน.....	70
แบบทดสอบวัดล้มถูกผลทางการเรียนภาษาไทย.....	73
แบบวัดเจตคติต่อวิธีการสอนโดยการสอดแทรกวรรณพื้นบ้านล้านนาในบทเรียน.....	75
วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
การรวบรวมข้อมูล.....	78
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	79
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
การเลือกตัวอย่างประชากร.....	85
ล้มถูกผลในการเรียนภาษาไทย.....	87
เจตคติของนักเรียนต่อวิธีการสอนโดยการสอดแทรกวรรณพื้นบ้านล้านนาในบทเรียน.....	91
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	92
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	92
การเลือกตัวอย่างประชากร.....	92
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	93

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

วิธีดำเนินการวิจัย.....	94
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	95
อภิปรายผลการวิจัย.....	95
ข้อเสนอแนะ.....	98
 รายการอ้างอิง.....	100
ภาคผนวก.....	109
ประวัติผู้เขียน.....	330

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	วรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาที่นำมาสอดแทรกในบทเรียน.....	72
2	แสดงความแตกต่างของค่ามัชณิมเลขคณิต (X) ของคะแนนล้มทุกชิปวิชาภาษาไทย 204 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 ของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม.....	86
3	แสดงความแตกต่างของค่ามัชณิมเลขคณิต (X) ของคะแนนล้มทุกชิปในการเรียน วิชาภาษาไทยก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	87
4	แสดงความแตกต่างของค่ามัชณิมเลขคณิต (X) ของคะแนนล้มทุกชิปในการเรียน วิชาภาษาไทยหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	88
5	แสดงความแตกต่างของค่ามัชณิมเลขคณิต (X) ของคะแนนล้มทุกชิปในการเรียน วิชาภาษาไทยก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	89
6	แสดงความแตกต่างของค่ามัชณิมเลขคณิต (X) ของคะแนนล้มทุกชิปในการเรียน วิชาภาษาไทยก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มควบคุม.....	90
7	แสดงความแตกต่างของค่ามัชณิมเลขคณิต (X) ของคะแนนจากการวัดเจตคติท่อวิธี โดยการสอดแทรกวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาในการเรียนการสอนภาษาไทย ก่อนและ หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	91
8	แสดงค่าอำนาจจำแนก (D) และรดับความยาก (P) ของแบบทดสอบวัด ล้มทุกชิปในการเรียนภาษาไทย ครั้งที่ 1.....	278
9	แสดงค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดล้มทุกชิปในการเรียนภาษาไทย ครั้งที่ 2.....	280
10	แสดงค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบวัดเจตคติท่อวิธีสอนโดยการสอดแทรกวรรณกรรม พื้นบ้านล้านนาในบทเรียน ครั้งที่ 1.....	287
11	แสดงค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบวัดเจตคติท่อวิธีสอนโดยการสอดแทรกวรรณกรรม พื้นบ้านล้านนาในบทเรียน ครั้งที่ 2.....	288

สารบัญสาร่าง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

12	แสดงการหาค่ามัธยมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนวิชาภาษาไทย 204 ห้อง ม.2/9 (กลุ่มทดลอง)	295
13	แสดงการหาค่ามัธยมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนวิชาภาษาไทย 204 ห้อง ม.2/10 (กลุ่มควบคุม)	298
14	แสดงการทดสอบความแปรปรวน และการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยมเลขคณิต (X) ของคะแนนล้มถูกชิพลวิชาภาษาไทย 204 ระหว่างห้องเรียน ม.2/9 (กลุ่มทดลอง) กับห้องเรียน ม.2/10 (กลุ่มควบคุม)	301
15	แสดงการหาค่ามัธยมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนล้มถูกชิพลทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	304
16	แสดงการหาค่ามัธยมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนล้มถูกชิพลทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม.....	306
17	แสดงการหาค่ามัธยมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนล้มถูกชิพลทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	309
18	แสดงการหาค่ามัธยมเลขคณิต (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนล้มถูกชิพลทางการเรียนวิชาภาษาไทย หลังการทดลองของกลุ่มควบคุม.....	311
19	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยมเลขคณิต (X) ของคะแนนล้มถูกชิพลทาง การเรียนวิชาภาษาไทย หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	313
20	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยมเลขคณิต (X) ของคะแนนล้มถูกชิพลทาง การเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองของ กลุ่มทดลอง.....	315
21	แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยมเลขคณิต (X) ของคะแนนล้มถูกชิพลทาง การเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองของ กลุ่มควบคุม.....	318

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

22 แสดงการหาค่ามัชชีมเลขคณิต (X) และล่วงเบี่ยงบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คณานจากการวัดเจตคติที่อวิชีสอนโดยการสอดแทรกวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาใน บทเรียน ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	323
23 แสดงการหาค่ามัชชีมเลขคณิต (X) และล่วงเบี่ยงบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คณานจากการวัดเจตคติที่อวิชีสอนโดยการสอดแทรกวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาใน บทเรียน หลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	326
24 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชชีมเลขคณิต (X) ของคณานจากการวัด เจตคติที่อวิชีสอนโดยการสอดแทรกวรรณกรรมพื้นบ้านล้านนาในบทเรียน คณาน ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง.....	328

ศูนย์วิทยบรังษีพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย